

145 10-07-2020

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
UPRAVA ZA BOLNIČKU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU,
TRANSPLANTACIJU I BIOMEDICINU
Klasa: 053-02/20-01/667
Urbroj: 534-04-1-1/2-20-08
Zagreb, 06. srpnja 2020. godine

Dr. Predavec
13. 7. 2020.

Dr. Predavec
13. 07. 2020.

UPRAVA ZA PRIMARNU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU,
LIJEKOVE I MEDICINSKE PROIZVODE
I JAVNO ZDRAVSTVO
n/p Danica Kramarić, dr. med.

302
10-07-2020

Dr. Prizmić
15. 07. 2020.

Predmet: Udruga Roda - trudnice, roditelje i babinjače za vrijeme pandemije uzrokovane virusom COVID-19 u Republici Hrvatskoj
- dopis Udruge Roda i mišljenje Hrvatskog društva za ginekologiju i opstetrijicu Hrvatskog liječničkog zbora, dostavlja se

Poštovani,

Ministarstvo zdravstva zaprimilo je dopis Udruge Roda, Roditelji u akciji, a vezano uz osiguranje pružanja adekvatne zdravstvene skrbi trudnicama, roditeljama i babinjačama tijekom trudnoće i porođaja, a s obzirom na epidemiološku situaciju uzrokovanu virusom COVID-19 u Republici Hrvatskoj.

Temeljem navedenog dopisa Ministarstvo zdravstva je zatražilo stručno mišljenje Hrvatskog društva za ginekologiju i opstetrijicu Hrvatskog liječničkog zbora koje smo po primitku prosljedili bolničkim zdravstvenim ustanovama koje imaju ugovorenu djelatnost ginekologije i opstetrijice.

U privitku Vam prosljeđujemo zaprimljenu dokumentaciju na uvid i eventualno postupanje u dijelu vaše nadležnosti.

S poštovanjem,

OVLAŠTENA ZA OBAVLJANJE POSLOVA
RAVNATELJICE UPRAVE ZA BOLNIČKU ZDRAVSTVENU
ZAŠTITU, TRANSPLANTACIJU I BIOMEDICINU

Jasminka Hlupić, dr. med.

Privitak:

- kao u tekstu

3265607 REPUBLIKA HRVATSKA		
Ministarstvo zdravstva		
Primljeno:	30.06.2020 08:28:29	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
053-02/20-01/667	534-04-1-1 ;	
Urudžbeni broj	Prilozi	Vrijednosti
378-20-05	0	-

034 - MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

Primljeno:	30-06-2020	
Klasifikacijska oznaka	Ustrojstvena jedinica	
	09	
Urudžbeni broj	Prilozi	Vrijednosti

HDGO

HRVATSKO DRUŠTVO ZA GINEKOLOGIJU I OPSTETRICIJU HLZ-a

Zagreb, 23. lipnja 2020.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
 Gospodin
 Izv.prof.dr.sc. Vili Beroš
 Ministar
 Zagreb, Ksaver 200a

Predmet: Udruga Roda, trudnice, roditelje i babinjače za vrijeme pandemije uzrokovane virusom COVID-19 u Republici Hrvatskoj
 - mišljenje, daje se

Poštovani gospodine ministre,

odgovarajući na Vaš dopis Klasa: 053-02/20-01/667, Urbroj: 534-04-1-1/2-20-03, u ime Hrvatskog društva za ginekologiju i opstetriciju Hrvatskog liječničkog zbora, odgovaramo kako slijedi:

Pandemija SARS-CoV-2 virusom jedan je od rijetkih događaja u povijesti čovječanstva koji gotovo da nije zaobišao niti jedan kontinent. Svijet se tako našao pred ogromnim izazovom s kakvim se već dugo nije susreo, budući se radi o bolesti za koju još nema cjepiva, a niti učinkovitog liječenja, pa je tako trenutno jedina zaštita koju imamo strogo provođenje mjera socijalne distanciranosti i korištenje zaštitnih sredstava (dezinfekcija ruku, zaštitne maske i sl). Radi se, dakle, o izvanrednoj situaciji koja zahtjeva izvanredne mjere.

Prava trudnica i roditelja od izuzetne su važnosti, posebice za društvo poput našeg s osjetnim padom nataliteta kakav se bilježi posljednjih desetak godina. Sigurno je da svako ograničavanje ovih prava može naići na neodobranje i kritiku te u određenoj mjeri demotivirati žene i parove u njihovom planiranju budućih trudnoća. No, nije li upravo sama COVID-19 pandemija i nesigurnost koju ona sa sobom donosi značajno veći čimbenik demotivacije?

Republika Hrvatska jedna je od onih zemalja koje su u relativno kratkom razdoblju upravo zahvaljujući ranom poduzimanju ozbiljnih mjera zaštite zdravlja građana uspjele broj novooboljelih osoba svesti na minimum. Moćna najvažnije od svih mjera koje su se provodile upravo su one koje se odnose na očuvanje normalnog funkcioniranja zdravstvenog sustava. One zemlje koje nisu uspjele spriječiti prodor virusa u svoje zdravstvene sustave, znači bolnice, domove zdravlja i sl., pretrpjele su najveće gubitke jer su najsposobniji i najiskusniji zdravstveni djelatnici morali primijeniti mjere samoizolacije ili bili i sami zaraženi, a zamijenili su ih manje iskusni što se nedvojbeno odrazilo na liječenje oboljelih i ishode liječenja.

Nužno je, dakle, razumjeti da unatoč našoj želji da život teče normalno, okolnosti u kojima se trenutno svijet, pa i naša zemlja, nalaze nisu normalne i uobičajene. U tom kontekstu mora

HRVATSKO DRUŠTVO ZA GINEKOLOGIJU I OPSTETRICIJU HLZ-a

se razmatrati i pitanje prava trudnica i roditelja. Prava jedne osobe ograničena su pravima druge osobe, pa tako i pravo na pratnju pri porodu ili pravo na posjete bliskih osoba nakon poroda ponekad mora biti ograničeno pravom na zdravlje drugih trudnica i roditelja ili pak zdravstvenog osoblja koje o njima skrbi.

Ad 1. Pravo na pratnju tijekom porođaja kao i posjete nakon porođaja

Pitanje nazočnosti osobe u pratnji na porođaju sigurno je jedno od najkontroverznijih pitanja koja se tiču kontrole infekcije žena koje rađaju. Ne čudi stoga što o ovom pitanju danas u svijetu nema zajedničkog stava i jedinstvene preporuke. U samom gradu New Yorku, primjerice, danas imamo rodilišta u kojima je pratnja na porodu dopuštena i ona u kojima je strogo zabranjena. Većina ustanova, međutim, prepoznaje da je bliska osoba važna mnogim ženama koje rađaju i dozvoljavaju njenu nazočnost uz uvjet da cijelo vrijeme boravi uz roditelju (ne može napustiti svoju sobu, a zatim se vratiti). Važno je istaknuti da smo kao stručnjaci u ovom području itekako svjesni važnosti potpore bliske osobe na porođaju i svih pozitivnih učinaka koji iz nje proizlaze, jednako kao i posjeta članova obitelji i drugih bliskih osoba nakon porođaja. Isto tako ističemo kako je, čim se uspostavila povoljna epidemiološka situacija u našoj zemlji, jedna od prvih mjera reaktivacije zdravstvenog sustava u Hrvatskoj bila upravo omogućavanje pratnje bliske osobe na porođaju, a odmah potom i posjeta trudnicama i roditeljama. Moramo ipak biti svjesni kako u većini naših rodilišta ne postoje „sobe za rađanje“ s vlastitim sanitarnim čvorom što bi omogućilo boravak osobe u pratnji roditelja čitavo vrijeme trajanja porođaja, a bez napuštanja prostorije kako je preporučeno.

Ad 2. Pitanje neželjenih indukcija porođaja i zakazanih carskih rezova bez opstetričkih indikacija

Smatramo kako u RH ne postoji ovaj trend. U smjernicama većine opstetričkih društava razvijenih zemalja, pa i našeg HDGO-a, jasno se ističe kako se indukcija porođaja i carski rez treba izvoditi isključivo zbog opstetričkih indikacija, te da infekcija SARS-CoV-2 virusom sama po sebi ne smije utjecati na ovu odluku.

Ad 3. Pitanje odvojenosti žena od svoje novorođenčadi

Ovdje nije jasno naznačeno misli li se na odvojenost novorođenčadi i njihovih COVID-19 pozitivnih majki ili općenito na odvojenost roditelja od svoje novorođenčadi. Apsolutno nema potrebe odvajati novorođenčad od majki koje su zdrave i nemamo podataka o takvoj praksi u Hrvatskoj. Što se pak tiče COVID-19 pozitivnih majki mnoge ugledne organizacije nemaju konsenzus o ovom pitanju. Svjetska zdravstvena organizacija tako smatra da bi majkama koje su suspektne ili s potvrđenom infekcijom virusom SARS-CoV-2 trebalo omogućiti da ostanu

HRVATSKO DRUŠTVO ZA GINEKOLOGIJU I OPSTETRICIJU HLZ-a

zajedno s novorođenim djetetom i prakticiraju kontakt kože na kožu. S druge strane, Centri za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC) savjetuju donošenje odluke od slučaja do slučaja i preporučuju zajedničko odlučivanje majke i kliničkog tima koje bi se trebalo temeljiti na relevantnim čimbenicima.

Većina ustanova danas predlaže privremeno odvajanje majki s poznatom ili sumnjom na COVID-19 infekciju od novorođenčadi kako bi se smanjio rizik od prenošenja s majke na dijete. Ovakav postupak, međutim, može imati i štetne posljedice poput izostanka rooming-in-a i kontakta kože na kožu što može biti stresno za majke, utjecati na uspješnost dojenja, a mogući su i negativni učinci na novorođenčad vezano uz hranjenje i povezivanje s majkom. Smatramo stoga, kako je individualni pristup u kojem se odluka donosi nakon pune informiranosti majke, a u skladu s njenom motivacijom za dojenje s jedne strane i procjenom težine bolesti od strane kliničkog tima s druge strane, najbolji način.

Ad 4. Pitanje prioriteta službi za skrb trudnica, roditelja, babinjača i dojenčadi vezano uz adekvatno kadroviranje, te podjelu zaštitne opreme za osoblje

Struka odnosno stručna društva, naravno nemaju velik utjecaj na podjelu zaštitne opreme za medicinsko osoblje, ali se svakako možemo suglasiti kako bi medicinsko osoblje koje skrbi o trudnicama, roditeljama, babinjačama i dojenčadi trebalo biti adekvatno zaštićeno, te ne bi trebalo oskudijevati u propisanoj zaštitnoj opremi. Kadroviranje je pak u ingerenciji svake zdravstvene ustanove zasebno, pa možemo samo vjerovati da se ono provodi na adekvatan način prema prioritetima.

Na kraju, smatramo kako je jedini ispravan način postupanja onaj koji se rukovodi trenutnom epidemiološkom situacijom u državi, posebice vodeći računa o regionalnim žarištima zaraze. Drugim riječima, tamo gdje se ustanovi veći broj novooboljelih osoba potrebno je postrožiti mjere prevencije širenja infekcije uključujući i ranije navedene mjere koje se odnose na trudnice, roditelje i babinjače. Nasuprot tome u područjima gdje je epidemiološka situacija povoljnija može se razmišljati o popuštanju mjera, kao što je to i do sada činjeno. Nikome nije u interesu ograničavati prava trudnica roditelja i babinjača, ali prava niti jednog pojedinca ili skupine ne mogu biti iznad prava druge osobe ili čitave nacije, u ovom slučaju prava na zdravlje i život.

S poštovanjem,

Prof.dr.sc. Ante Čorušić
Predsjednik Hrvatskog društva za
ginekologiju i opstetriciju HLZ-a

HRVATSKO DRUŠTVO ZA GINEKOLOGIJU I OPSTETRICIJU HLZ-a

Izvori:

1. Arora KS, Mauch JT, Gibson KS. Labor and Delivery Visitor Policies During the COVID-19 Pandemic: Balancing Risks and Benefits. JAMA. 2020;
2. Center for Disease Control and Prevention. Interim Infection Prevention and Control Recommendations for Patients with Suspected or Confirmed Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) in Healthcare Settings Update April 13, 2020
3. American College of Obstetricians and Gynecologists. Practice Advisory Novel Coronavirus 2019 (COVID-19). March 2020.
4. Martínez-Perez O, Vouga M, Cruz Melguizo S, Forcen Acebal L, Panchaud A, Muñoz-Chápuli M, Baud D. Association Between Mode of Delivery Among Pregnant Women With COVID-19 and Maternal and Neonatal Outcomes in Spain. JAMA. 2020;
5. Royal College of Obstetricians & Gynaecologists. Coronavirus (COVID-19) Infection in Pregnancy. Version 4: Published 21st March 2020.
6. The Society of obstetrics and gynecology Canada . SOGC COVID-19 Information.
7. Cochrane Gynecology and Fertility.
8. Boelig RC, Saccone G, Bellussi F, Berghella V. MFM Guidance for COVID-19. Am J Obstet Gynecol MFM
9. Stuebe A. Should Infants Be Separated from Mothers with COVID-19? First, Do No Harm BFM.2020 (Accessed on April 10, 2020).
10. World Health Organization (WHO). Clinical management of severe acute respiratory infection (SARI) when COVID-19 disease is suspected" interim guidance 27 May 2020
11. Elshafeey F, Magdi R, Hindi N, Elshebiny M, Farrag N, Mahdy S, Sabbour M, Gebril S, Nasser M, Kamel M, Amir A, Maher Emara M, Nabhan A. A systematic scoping review of COVID-19 during pregnancy and childbirth. Int J Gynaecol Obstet. 2020;150(1):47. Epub 2020 May 17.
12. Breastfeeding Guidance Post Hospital Discharge for Mothers or Infants with Suspected or Confirmed SARS-CoV-2 Infection (Accessed on April 23, 2020).

O tome obavijest:

- Prof.dr.sc. Željko Krznarić, predsjednik Hrvatskog liječničkog zbora

20-04-2020

Pošiljatelj: Daniela Drandic [mailto:daniela@roda.hr]

Poslano: 24. travnja 2020. 9:39

Predmet: Roda se obratila EU parlamentu - trudnice i roditelji imaju prava u pandemiji

04

10

2 /

Poštovane, poštovani,

udruga Roda, zajedno s međunarodnom organizacijom Human Rights in Childbirth (HRiC, Ljudska prava u porodu), obratila se zastupniku europskog parlamenta Predragu Fredu Matiću vezano uz problematiku koju doživljavaju trudnice, roditelji i babinjače za vrijeme pandemije uzrokovano virusom COVID-19 u Hrvatskoj ali i cijeloj Europskoj uniji.

Zastupnik Predrag Fred Matić, koji je ujedno i član Odbora za rodnu ravnopravnost i izvjestitelj za seksualna i reproduktivna prava, pokrenuo je inicijativu i pismo Povjerenici za zdravstvo i sigurnost hrane Europske komisije Stelli Kyriakides o problemima s kojima se susreću trudnice, roditelji, babinjače i dojenčadi u vrijeme krize uzrokovane COVID-19 virusom. Pismo je potpisalo 62 zastupnika i zastupnica u Europskom parlamentu iz raznih političkih grupa i na taj način podržalo ovu inicijativu.

Više o inicijativi možete pročitati na portalu udruge Roda, a pismo povjerenici dostavljamo u prilogu.

S poštovanjem,

Daniela Drandić
udruga Roda

Daniela Drandic

Voditeljica programa Reproductivna prava - Head of the Reproductive Rights Program

udruga RODA (hrvatski) - Roda - Parents in Action (English)

+385 98 962 1799 (Telegram, WhatsApp, Viber, FaceTime)

daniela@roda.hr

SkypeID daniela.drandic (for scheduled meetings only)

		
3240078	REPUBLIKA HRVATSKA	
Ministarstvo zdravstva		
Primljeno:	29.04.2020 10:34:59	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
053-02/20-01/667	534-04;	
Urudžbeni broj	Prilozi	Vrijednosti
363-20-01	2	-

Gđa. Stella Kyriakides
Povjerenica za zdravlje i sigurnost hrane

Poštovana gđo. Kyriakides,

europske države članice bave se dosad neviđenim izazovima koji proizlaze iz novog koronavirusa (COVID-19), a zdravstveni se sustavi sada usredotočuju na socijalno distanciranje i izbjegavanje medicinske skrbi koja nije hitna i koja nije povezana s COVID-19 virusom. Nažalost, teškoće koje iz ove pandemije proizlaze, ne snose svi jednako – trudnice, roditelje, babinjače i dojenčadi još uvijek imaju pravo na kompetentnu i dostojanstvenu skrb u vrijeme oko porođaja i nakon njega.

Međunarodna nevladina organizacija "Ljudska prava u porodu" (Human Rights in Childbirth, HRiC) i udruga Roditelji u akciji (Hrvatska) obratile su mi se te izrazile zabrinutost zbog negativnih posljedica pandemije na sustave skrbi za trudnice, roditelje i babinjače. U ovo doba zdravstvene krize uvode se promjene u pružanju skrbi u trudnoći i porođaju koje se ne temelje na znanstvenim dokazima, smjernicama SZO ili smjernicama relevantnih europskih stručnih organizacija. Diskutabilno je jesu li te promjene potrebne; u mnogim slučajevima one nisu proporcionalne odgovoru koji je potreban pandemiji koronavirusa. Na primjer, obaviješteni smo da se događa sljedeće:

- službe za skrb trudnica, roditelja, babinjače i dojenčadi nisu prioritet kod je u pitanje adekvatno kadrovanje, te podjele zaštitne opreme za osoblje,
- službe za porođajnu skrb u zajednici i izvan bolnice (uključujući primalje i porod kod kuće) zatvorene su bez upozorenja,
- žene su primorane na neželjene indukcije i zakazane carske rezove bez opstetričkih indikacija,
- žene su odvojene od svoje novorođenčadi
- ženama je uskraćeno pravo na pratnju tijekom porođaja, kao i posjete nakon porođaja.

Svi građani i građanke imaju pravo na najviši mogući standard zdravstvene zaštite tijekom ove krize. Majke i bebe ne bi smjeli biti izuzetak od tog pravila. Zemlje koje su adekvatno odgovorile na potrebe trudnica, roditelja, babinjača i dojenčadi ističu kako su prethodno navedene restrikcije nepotrebne i neproporcionalne razini potrebne sigurnosti i zdravstvenih mjera u svezi sa COVID-19 virusom. Postoji niz primjera dobre prakse u nekim zemljama gdje se, kroz sustavan pristup utemeljen na ljudskim pravima, adekvatne promjene primjenjuju kako bi se zaštitilo pravo na zdravlje prema najvišem mogućem standardu, a ujedno implementirajući mjere za zaštitu medicinskog osoblja i pacijentica. Neke su zemlje osigurale sigurnost svih uključenih kroz adekvatne ljudske resurse i nabavku dovoljnih količina zaštitne opreme, dok su neke zemlje primjerice pretvorile hotele u blizini rodilišta u privremene centre za porode kako bi pružile skrb zdravim ženama bez simptoma i istovremeno zaštitile radnice i radnike sustava porođajne skrbi od izlaganja COVID-19 u bolnicama. To je mjera implementirana kako bi se osigurao pristup sigurnom okruženju za porod, a kako bi se primjerice izbjegli porodi u vozilima hitne pomoći, koji su se događali. Druge zemlje pak i dalje potiču pratnju na porodu, ali uz dodatne provjere zdravstvenog stanja te osobe koja je u pratnji i uz adekvatna ograničenja kretanja unutar bolničkih ustanova. Zdravstveni sustavi ne bi smjeli biti uključeni u postupke štetne za zdravlje trudnica, roditelja, babinjača i dojenčadi.

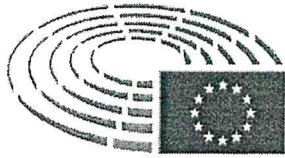
European Parliament

Koraci koji bi se trebali poduzeti, a odnose se na zaštitu ženskih prava u sustavu skrbi za trudnice, roditelje, babinjače i dojenčad uključuju:

- Osiguravanje **odgovarajućih sredstava za skrb trudnica, roditelja i babinjača, uključujući osoblje i zaštitnu opremu**
- Osiguravanje postojanja **politika i ustanova u svakoj zemlji koje jamče ženama pratnju na porodu**, u skladu s najboljim dokazima SZO i drugih organizacija koje u stvarnom vremenu prate situaciju (npr. Savez europskih perinatalnih i neonatalnih društava i konzorcij Kraljevskih zborova iz Velike Britanije)
- Osiguravanje **da zdravstvene politike tijekom pandemije COVID-19 su temeljene na dokazima i činjenicama**, a ne na strahu
- Primjena, obnavljanje i financiranje **kuća za porode odnosno primaljske odjele i službi za porod kod kuće**, pogotovo u manjim mjestima.

Pozivam vas kao Povjerenicu Europske komisije za zdravlje da poduprete aktivnosti koje osiguravaju temeljno pravo na zdravlje i molimo vas da osigurate da države članice imaju dostupne odgovarajuće resurse za sustave porodiljne skrbi i da se ženska prava poštuju proporcionalnim odgovorom na pandemiju, u skladu s najboljim dokazima i smjernicama, uključujući i one koje je dostavio SZO.

S poštovanjem,
Predrag Fred Matić, MEP
Magdalena Adamowicz, MEP
Alviina Alametsä, MEP
Barry Andrews, MEP
Attila Ara-Kovács, MEP
Clotilde Armand, MEP
Robert Biedroń, MEP
Manuel Bompard, MEP
Biljana Borzan, MEP
Milan Brglez, MEP
Isabel Carvalhais, MEP
Olivier Chastel, MEP
Tudor Ciuhodaru, MEP
Corina Crețu, MEP
Katalin Cseh, MEP
Clare Daly, MEP
Maria De Graça Carvalho, MEP
Petra De Sutter, MEP
Gwendoline Delbos-Corfield, MEP
Klára Dobrev, MEP
Anna Júlia Donáth, MEP
Pascal Durand, MEP
Frances Fitzgerald, MEP
Valter Flego, MEP

European Parliament

Alexis Georgoulis, MEP
Francisco Guerreiro, MEP
José Gusmão, MEP
Svenja Hahn, MEP
Hannes Heide, MEP
Pierrette Herzberger-Fofana, MEP
Romana Jerković, MEP
Irena Joveva, MEP
Fabienne Keller, MEP
Łukasz Kohut, MEP
Alice Kuhnke, MEP
Joachim Kuhs, MEP
Maria Manuel Leitão Marques, MEP
Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, MEP
Marisa Matias, MEP
Karen Melchior, MEP
Tilly Metz, MEP
Alessandra Moretti, MEP
Maria Noichl, MEP
Juozas Olekas, MEP
Grace O'Sullivan, MEP
Kira Marie Peter-Hansen, MEP
Tonino Picula, MEP
Manuel Pizarro, MEP
Samira Rafaela, MEP
Evelyne Regner, MEP
Terry Reintke, MEP
Eugenia Rodríguez Palop, MEP
Sándor Rónai, MEP
Isabel Santos, MEP
Andreas Schieder, MEP
Sylwia Spurek, MEP
Nicolae Ștefănuță, MEP
Vera Tax, MEP
Irène Tolleret, MEP
István Ujhelyi, MEP
Miguel Urbán Crespo, MEP
Ernest Urtasun, MEP
Mick Wallace, MEP

Roditelji u akciji - Rôda
Žerjavićeva 10, 10000 Zagreb
Telefon: 01/6177500, www.roda.hr

prof. dr. sc. Vili Beroš, dr. med.
Ministar zdravstva
Ksaver 100a, Zagreb
vili.beros@miz.hr

20. travnja 2020.

Predmet: Skrb za trudnice, roditelje i babinjače u Europskoj uniji

Poštovani ministre,

javljamo Vam se nastavno na dopis koji smo poslale 7. travnja 2020. (Osiguravanje skrbi temeljene na dokazima u hrvatskim rodilištima za vrijeme pandemije), te na dopis pravobraniteljice za ravnopravnost spolova od 9. travnja 2020. (Zdravstvena skrb za roditelje za vrijeme epidemije virusa COVID-19). Istoga dana po primitku našega dopisa, na pitanje novinarki o situaciji u skrbi o trudnicama i roditeljama, a vezano uz naš dopis, na dnevnoj press konferenciji Nacionalnoga stožera odgovorili ste da ste zatražili da se o iznesenim problemima konzultiraju stručna društva. Međutim, prakse u našim rodilištima ostale su nepromijenjene te su trudnice sve više zabrinute zbog povratnih informacija koje dobivaju u rodilištima ili od žena koje su nedavno rodile.

Budući da se slične zaštitne prakse koje nisu u najboljem interesu zdravlja novorođenčadi i žena provode i u nekim drugim zemljama Europske unije, Roda je odlučila, uz međunarodnu organizaciju "Ljudska prava u porodu" (Human Rights in Childbirth, HRiC), poduzeti akciju prema Europskom parlamentu.

Obratile smo se zastupniku u Europskom parlamentu Predragu Fredu Matiću, izvjestitelju Europskog parlamenta za stanje seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava u EU i članu Odbora za ravnopravnost spolova. Izrazile smo zabrinutost zbog negativnih posljedica uvođenja promjena u pružanju skrbi u trudnoći i porođaju koje se ne temelje na znanstvenim dokazima, smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije ili smjernicama relevantnih europskih stručnih organizacija. U mnogim slučajevima, uvedene zaštitne prakse nisu proporcionalne odgovoru koji je potreban tijekom pandemije koronavirusa. O nekima smo Vam već pisale, no postoje i druge prakse i zaštitne preporuke, čijom provedbom se ženama:

- uskraćuje pravo na pratnju tijekom porođaja,
- inducira porod i obavlja se carski rez bez medicinske indikacije kao jedina opcija za porod,
- onemogućava boravak uz novorođenče,
- uskraćuje ili je minimalno dostupna skrb patronažne službe nakon otpusta iz rodilišta.

Napominjemo da se radi o praksi kojoj su izložene zdrave žene i novorođenčad bez sumnje na COVID-19. Uz to, službe skrbi za trudnice, roditelje i babinjače nemaju dostatnu zaštitnu opremu za osoblje i često se događa da imaju nedostatan broj djelatnika.

Eurozastupnik Matić je 14. travnja 2020. pozvao svoje kolegice i kolege, zastupnice i zastupnike u Europskom parlamentu da supotpisu pismo upućeno Europskoj komisiji u kojem traži podršku aktivnostima koje osiguravaju ostvarenje temeljnog prava na zdravlje trudnica, roditelja, babinjača i novorođenčadi. Komisiju poziva da naloži državama članicama osiguranje odgovarajućih resursa u

sustavima skrbi za navedene skupine žena i dojenčad te da promjene u načinima postupanja uvedu poštivajući proporcionalni odgovor na pandemiju, u skladu s najboljim dokazima i smjericama struke, uključujući one koje je sastavila Svjetska zdravstvena organizacija. Rok za potpise je ponedjeljak, 19. travnja 2020., nakon čega se pismo šalje Stelli Kyriakides, povjerenici za zdravlje i sigurnost hrane te Dubravki Šuica, povjerenici za demokraciju i demografiju.

Zbog dobrobiti novorođenčadi i roditelja, od iznimne je važnosti da se slijede preporuke stručnih društava temeljene na medicini na dokazima, o čemu smo Vam pisale u dopisu od 7. travnja 2020., te da se trenutno uvedena zaštitna praksa u hrvatskim rodilištima, a koja nije temeljena na smjericama struke, prekine.

U nadi da ćete i dalje imati sluha i želje unaprijediti skrb za trudnice, roditelje i babinjače u Hrvatskoj, te da ćete poduzeti konkretne korake prema stručnim društvima da se isto unaprijedi u što skorijem roku, srdačno Vas pozdravljamo,

S poštovanjem,

udruga Roda

